

Levanger
kommune

Åsen Barnehage

Årsplan

Progresjonsplan og kalender

2018 – 2019

E-post: asen.barnehage@levanger.kommune.no

Telefon:

Husmus: 47468904

Ekornan: 47472573

Hakkespettan: 47475223

Kontor: 99263965

Innhold

Innledning.....	2
Om barnehagen.....	3
Arbeidsmåter.....	5
Satsningsområder.....	6
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	8
Progresjonsplan for de syv fagområdene.....	9
Kalender.....	14

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen med progresjonsplanen som et arbeidsdokument. Barnehagen utarbeider detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Foreldre skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

OM BARNEHAGEN

Åsen barnehage er i dag en tre avdelingsbarnehage. Høsten 2018 har vi 24 barn fordelt på 36 plasser.

De eldste barna (2013 og 2014) har plass på Hakkespettan, barna født i 2015 og 2016 har plass på Ekornan og de yngste (2017) har plass på Husmusan. I Desember starter to nye barn, vi fyller da 39 plasser.

Barnegruppa:

8 barn født 2013

3 barn født 2014

2 barn født 2015

5 barn født 2016

8 barn født 2017

Ansatte:

Ingvild Augdal styrer i 65% stilling

Anita Helberg ped.leder vikar for Marianne Elverum i 100% stilling på Hakkespettan (08.05.19)

Rita Olsen ped.leder i 100% på Ekornan

Elise Thorshaug barnehagelærer i 100% stilling på Husmusan

Grete Røstvik assistent i 70% stilling på Hakkespettan

Tove Næssan assistent i 70% stilling på Ekornan

Bjerg Røsdal assistent i 90% stilling på Husmusan

Emma Rendum barne- og ungdomsarbeider i 70% stilling på Husmusan

Petter Asklund lærling i 100% stilling fordelt på Hakkespettan og Ekornan

Linn Therese Brattgjerd lærling i 100% stilling fordelt på Hakkespettan og Husmusan (31.12.18)

Åpningstider: 06.30 – 16.30 mandag – fredag. Vi har åpent til 16.45 ved behov.

Det er et ønske fra barnehagen at alle barn er her mellom kl. 09.30 – 14.00

Hakkespettan er storbarnsavdelingen her på Åsen barnehage hvor det går 8 femåringer og 2 fireåringer. Vi legger vekt på at barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. (Jf. Rammeplanen) Barns medvirkning har en sentral plass i hverdagen hos oss og vi legger til rette for at alle skal bli sett og hørt og få medvirke ut i fra erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Hos oss ønsker vi at det skal være ett trygt og samtidig utfordrende sted hvor barna opplever trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd hvor vi også jobber aktivt for å forebygge krenkelser og mobbing. Gjennom hele barnehageåret fokuserer vi på selvstendighetstrening, sosial og språklig kompetanse og legger til rette for at barna har med seg gode erfaringer, kunnskap og ferdigheter som gir dem robusthet og motivasjon for å begynne på skolen. Vi går på tur tre dager i uka, en av dem sammen med Ekornan. Da går vi til ulike turmål som Torhaugen, lekeplassen ved Duun smia, gapahuken ved elva, Hammervatnet, Elvheim og Berget. Vi har også jevnlig turer på besøk på Stokkbakken omsorgssenter med små grupper og til gymsalen på skolen. Hakkespettan lager varmmat en dag i uka (annenhver uke på tur) der barna er aktivt med å lage maten. Ellers jobber vi i små grupper så ofte som mulig, gjerne hver dag hvor vi leker med bokstaver og tall, begreper og lyder, spiller spill, gjennomfører ulike eksperimenter, utforsker og undrer oss rundt det som skjer. Vi deltar på skolestartertreff sammen med de andre skolestarterne her på Åsen annenhver uke.

På Ekornan er barna i alderen 2-3 år. Vi har stort fokus på trygghet, nærhet, omsorg, trivsel og sosial utvikling. Barna er mye ute på formiddagene og vi er på tur sammen med storbarnsavdelingen en dag i uka. Alle Ekornan får en tur til Stokkbakken hver måned og vi er i gymsalen annenhver mandag pluss at noen er med Hakkespettan den andre mandagen. Vi er bevisste på å jobbe med god språkutvikling gjennom samtaler med bevisst bruk av bl.a. matematiske begreper, lesing, sang og rim og regler. Vi stimulerer til motorisk utvikling gjennom bl.a. turer, mye utelek, gymsal og frilek. Sosial læring som å dele, vente på tur, konfliktløsning ol. er en naturlig og viktig del av hverdagen. Lek, humor, glede og læring er viktig for oss. Vi bruker mye undring og utforsking i barnas læring og lærer mye av hverandre.

«På Husmusan er barna 0-1 år. Vi har fokus på trygghet, omsorg og nærhet. Vi er opptatt av å være tilstedeværende voksne som er på gulvet sammen med barna og som ser hvert enkelt barn. Humor, lek og glede er viktig for oss. Vi ønsker å legge til rette for at barna skal få oppleve glede ved å være ute, og bruker uteområdet på baksiden av barnehagen stort sett hver dag. Undring og utforsking sammen er viktig for oss, blant annet for å fremme sosiale ferdigheter.

Barns medvirkning er noe vi er opptatte av, og vi tar derfor utgangspunkt i hva barna interesserer seg for når vi planlegger hverdagen inne på Husmusan. Vi ser an barnas dagsform og legger opp dagen etter det. Ved at vi legger til rette for at barna kan bruke kroppen sin fysisk for å fremme motorisk utvikling. Vi jobber bevisst med barnas språkutvikling blant annet gjennom sang, lese bøker og ved at vi voksne gjentar, bruker begreper og samtaler med barna.

Vi ønsker at dagene inne hos oss skal være fylt av trygghet, glede og god tid.»

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU):

Leder: Inger Merete Walseth

Nestleder: Anne Line Vang

Kasserer: Magni Fanum

Su: Thomasz Szewczyk

Kommunens representant: Erik Undlien

Barnehagens representant: Rita Olsen

ARBEIDSMÅTER

I den nye rammeplanen for barnehagen fra høsten 2018, står det at arbeidsmåtene vi bruker i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek. Vi skal fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

For å oppnå dette må personalet ta utgangspunkt i barna, og deres erfaringer og interesser. Vi må være åpen for improvisasjon og la barna få være med å bestemme. Vi må veksle mellom planlagte aktiviteter og spontane. Barna skal få uttrykke seg på forskjellige måter. Og vi må inkludere lokale forhold og nærmiljøet vårt i arbeidsmåtene vår.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. (Rammeplan 2017)

For å oppnå dette må personalet legge til rette for at alle barn får ulike erfaringer, mestringsopplevelser og kunnskap tilpasset sitt aldersnivå og sine ferdigheter. Samtidig som barna må få noe å strekke seg etter. Personalet må være bevisst sitt bruk av materialer, leker utstyr og bøker for å få progresjon. (se s.10)

Barnehagens digitale praksis

En av arbeidsmetodene vi bruker i barnehagen er digitale verktøy. Dette skal brukes til barnas lek, kreativitet og læring. Med arbeid med digitale verktøy må personalet være aktiv sammen med barna. Personalet skal også utøve digital dømmekraft, og være kildekritisk i arbeid med barn og digitale verktøy. Barna skal få være kreativ og utforskende i skapende bruk av digitale verktøy

Utforskende arbeid

Å jobbe utforskende med barna innebærer at barna får undersøke og finne løsninger uten at vi voksne gir dem svaret med en gang. Det er først når de har fått holde på med å observere, samle, sortere og leke en stund, at de blir mottakelige for informasjon og fakta. Barna blir oppfordret til å si hva de tror og studere nærmere f.eks. ved hjelp av forstørrelsesglass (eks. hvor mange bein har en maur?) eller ved å prøve ut ulike hypoteser gjennom ulike eksperimenter (eks. hvilken bil kjører fortest ned en planke?). De blir oppfordret til å lytte til de andre barnas forslag til svar/løsning.

De yngste barna observerer gjennom at de rent konkret, ved hjelp av hele kroppen og alle sansene, undersøker plassen de befinner seg på. Barnas videre prosess i utforskingen er at de samler, ordner, sorterer, prøver ut og setter ord på. Når vi setter ord på begreper som flest/færrest ol. under utforskingen får barna et tydelig innhold i disse begrepene. På den måten står de bedre rustet til bl.a. å lære matematikk når de begynner på skolen. Dette er et forsprang de vil ha store fordeler av gjennom hele skoleløpet.

Åsen barnehage er fra høsten 2018 med på et prosjekt som heter Erasmus +, der vi sammen med Okkenhaug barnehage, Ekne barnehage, Nord Universitet og enhetsleder skal samarbeide med andre land for å lære mer om utforskende arbeidsmåter i barnehagen.

Den utforskende arbeidsmåten er bevist å gjøre barna mer motiverte for læring og åpen for å finne nye løsninger på utfordringer de står ovenfor. De blir også mer lydhøre overfor andres forslag til svar/løsninger og motiverte til å finne en løsning sammen. Denne måten å jobbe på fremmer barnas tro på at man kan klare å finne ut av ting gjennom å undersøke, studere, sortere, lese, spørre andre mm.

SATSNINGSOMRÅDER

Trafikk

Levanger kommune har status som trafiksikker kommune. Trafiksikker kommune betyr ikke at det ikke skjer trafikkulykker, men at kommunen jobber godt, målbevisst og helhetlig med trafiksikkerhet. For barnehagen betyr det at trafiksikkerhet skal inn i årsplanen, at vi har rutiner for når vi ferdes i trafikken og at foreldrene er involvert gjennom foreldremøter. (se vedlegg 3.) Trafiksikkerhet er tema på foreldremøte på høsten, i skoleklubben og når vi er på turer.

Livsgledebarnehage

Livsglede for eldre er en stiftelse som ønsker å skape engasjement og endre holdningene til hva eldreomsorg kan være. Vi er en livsgledebarnehage, det vil si at vi drar på besøk til Stokkbakken. Vi drar dit og kan gjennomføre forskjellige aktiviteter, noen ganger synger vi og andre ganger bare leker vi. Samspillet mellom gammel og ung er det som er viktig. Hensikten er å stimulere til felles aktivitet.

Den lille forskeren

Temaet Den lille forskeren innebærer at vi på barnehagen gjennom hele barnehagehverdagen er bevisste på å undre oss sammen med barna. Dette kan gjelde alt fra hvordan man kan bli enige når konflikter oppstår til hvor mange bein en maur har. Vi bruker Nyborgs begrepsutviklingsmodell til å bevisst lære barna begreper for farge, form, stilling, plass i

romlig sammenheng og plass i hendelsesrekkefølge/tidsrekkefølge, størrelse, retning, antall, lyd/språklyd, mønster, funksjoner, stoff-arter, overflate, stoff egenskaper, vekt, temperatur, lukt, smak, tid, forandring, fart/hastighet og verdi. Vi ser på likheter og forskjeller og vi konkretiserer hva noe er likt og forskjellig i. Noe kan være likt i farge, men forskjellig i form f.eks. På denne måten blir barna oppøvd i å legge merke til detaljer og sortere og sammenligne det de undersøker.

Et viktig mål med å jobbe utforskende er at barna skal få troen på at det går an å finne ut av ting, særlig når man kan undre seg sammen og se ting på flere måter. Det å se at det kan være flere mulige løsninger er en viktig erfaring å ha med seg bl.a. når barna skal løse matematikkoppgaver på skolen. Det er også viktig i sosiale sammenhenger.

Det er ekstra fint å kunne undre seg over ting og fenomener i naturen. Dette har barna en naturlig interesse for. Dermed har man lett barnas oppmerksomhet når man f.eks. skal telle antall bein på en maur og se om det er like mange bein på hver side og undre seg over hvorfor det er sånn. Hvilke fordeler er det med at det er like mange bein på hver side? Hvorfor trenger de så mange bein? Hvordan klarer de å gå med hodet nedover? Slike spørsmål stimulerer til undring og utforsking og bidrar til å få barna glade i å lære og finne ut av ting.

Erasmus +

Erasmus + prosjektet er et samarbeidsprosjekt på tvers av landegrensene. Det handler om utforskende arbeidsmetoder i barnehagen. Gjennom dette prosjektet skal vi sammen med Okkenhaug barnehage, Ekne barnehage, Nord Universitet og enhetsleder utveksle ideer og arbeidsmåter for hvordan vi jobber utforskende sammen med barna med de andre landene. Vi vil dra på besøk til de landene som er med i prosjektet og få se og høre hvordan de jobber der. De vil også komme på besøk i vår barnehage etter hvert.

På forskerdagen som var på Nord Universitet i september 2018 var vi og Ekne barnehage med noen barn og viste fram for studentene noen eksempler på hvordan vi jobber med utforskende arbeid i barnehagen. Dette ble filmet og blir lagt ut på en lukket side for de som er med i prosjektet. De andre landene vil også legge ut ideer på denne siden. De andre landene som er med i prosjektet er Tyrkia.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Planlegging

Gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.

- Skal bidra til kontinuitet og progresjon for barn og barnegruppen.
- Skal synliggjøre hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen.
- Skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagen.
- Skal baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling.

Vi har fokus på:

- Praksisfortellinger
- Formell og uformell observasjon av barn og voksne
- Pedagogisk dokumentasjon
- Refleksjon
- Samtaler med barn og foreldre
- Systematisk vurdering

Vurdering

Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet.

I år har vi fokus på:

- Formell og uformell vurdering, vi skal sette observasjoner og vurderinger vi gjør i system. Dette medfører mer helhet i arbeidet vi gjør og bidrar til mer medvirkning.
- Vurdering skal skriftlig-gjøres. Hele personalgruppen har ansvar for å skrive ned viktige observasjoner fra barnehagehverdagen, disse skal det reflekteres over på avdelings- og personalmøter i barnehagen.
- Felles refleksjoner i personal- og ledergruppa gir utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.
- Arbeidet vi gjør skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.
- Faglige og etiske problemstillinger skal vurderes.
- Barns trivsel og allsidige utvikling skal vurderes.
- Barns erfaringer og synspunkter inngår i vurderingsarbeidet.

Dokumentasjon

Av personalets arbeid synliggjør hvordan vi arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

- Skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten
- Kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever og lærer i barnehagen
- Kan si noe om barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen,

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi reflekterer og vurderer arbeidet vi gjør. Dette dokumenteres i referater og planer som vi har.
- Vi skal arbeide med praksisfortellinger og synliggjøre vår praksis gjennom samtaler og veiledning.
- Vi dokumenterer med bilder og historier fra barnehagens hverdag på vegger og i barnas permer.
- Vi synliggjør hvordan vi arbeider med satsningsområdene gjennom året.

PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	4-5 år
<p>KOMMUNIKASJON SPRÅK TEKST</p> <p>I år skal vi fortsette å arbeide med "Språkløyper". Målet med språkløyper er å styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom ulike leseaktiviteter. Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling.</p>	<p>Vi bruker bevegelsessanger, rim og regler i samlingsstund</p> <p>Vi har fast lesestund i lita gruppe to dager i uka</p> <p>Pekebøker tilgjengelig</p> <p>Vi setter ord på det vi gjør sammen med barna.</p> <p>Vi henger opp bilder av det vi gjør</p> <p>Bevisst bruk av enkle matematiske og naturfaglige begrep i hverdagen</p>	<p>Vi bruker rim, regler og sanger i samling og begynner å kunne teksten.</p> <p>Billedbøker og faktabøker er tilgjengelig for barna.</p> <p>Høytlesing med tilpassede bøker i gruppe og en til en.</p> <p>Bruk av Nelly og Hamsa-bøker.</p> <p>Vi forteller eventyr og dramatiserer med barna.</p> <p>Symboler som tall og bokstaver er synlig i miljøet.</p> <p>Bevisst bruk av språk/begrep for å utvide ordforrådet.</p> <p>Øving i å løse konflikter vha. språket.</p> <p>Felles undring rundt ulike tema, der barna kan lære av</p>	<p>Lære å skrive navnet sitt i løpet av året.</p> <p>Lyttetrening. Lære hva en bokstav og hva et tall er.</p> <p>Billedbøker og faktabøker som barna kan se i.</p> <p>Bruk av Nelly og Hamsa-bøker.</p> <p>Høytlesning for hele gruppa, og en til en.</p> <p>Bevisst bruk av matematiske og naturfaglige begrep i hverdagen.</p> <p>Rim og regler.</p> <p>Øving i å løse konflikter vha. språket.</p> <p>Felles undring rundt ulike tema, der barna kan lære</p>

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	4-5 år
		hverandre og finne ulike løsninger.	av hverandre og finne ulike løsninger.
<p>KROPP BEVEGELSE HELSE</p> <p><i>Vi fortsetter satsingen «Gode vaner starter tidlig». Her er det spesielt fokus på ernæring/kosthold og fysisk aktivitet.</i></p>	<p>Vi gir barna mulighet til utfordringer i forhold til egen mestring og utvikling, så de kan kjenne på hva de mestrer.</p> <p>Vi er mye ute, går korte turer i nærmiljøet, motiverer til å klare selv.</p> <p>Barna får motorisk/fysisk erfaring med romorientering.</p> <p>Vi tilbyr et variert og sunt kosthold. Barna får tilbud om frukt eller grønt ved hvert måltid.</p> <p>Alle som sover er ute en tur på formiddagen, de fleste dagene.</p>	<p>Fast turdag en gang i uka, vi går i variert terreng.</p> <p>Vi er mye ute hver dag.</p> <p>Sand og vannlek, huske, sklie.</p> <p>Hinderløyper</p> <p>Variert og sunt kosthold, barna deltar i matlagingen.</p> <p>Tilgang på motoriske utfordringer som sykling, hinderløyper, ball, bruk av gymsal ol.</p> <p>Barna får erfaring med å finne veien fram til Torhaugen og Berget</p>	<p>Turdag 3 dager i uka</p> <p>Vi er mye ute hver dag</p> <p>Hinderløyper</p> <p>Vi tilbyr variert kosthold, barna deltar i matlagingen.</p> <p>Turer til gymsalen på skolen</p> <p>Barna får erfaring i å lage kart over veien til Torhaugen.</p> <p>5-åringene har ekstra fokus på Kroppen min.</p>
<p>KUNST KULTUR KREATIVITET</p> <p><i>Alle skolestarterne skal på en forestilling i løpet av året</i></p>	<p>Vi leser bøker i gruppe og en til en.</p> <p>Barna får prøve ulike materialer i formingsaktivitet.</p> <p>Vi henger opp/setter fram det barna har laget, for å synliggjøre kunsten vår</p> <p>Kreativ lek i sandkassen.</p> <p>Vi lytter til musikk fra ulike tidsepoker.</p> <p>Vi hører litt om hvordan de har det i Sri Lanka gjennom Forut-prosjekt.</p>	<p>Eventyr leses og dramatiseres</p> <p>Bli kjent med norsk kultur bl.a. gjennom høytider og nasjonaldag</p> <p>Vi hører litt om hvordan de har det i Sri Lanka gjennom Forut-prosjekt.</p> <p>Vi maler, perler, tegner, bygger med mer</p> <p>Vi bruker ting vi finner i naturen og lager noe av det</p> <p>Få prøve instrumenter og lytte til ulike musikkgenrer.</p> <p>Vi ser på kunst fra ulike tidsepoker.</p>	<p>Sangleker inne og ute.</p> <p>Besøke kulturinstitusjon eller kunstner/kreativ utfolder i løpet av året.</p> <p>Prøve ut ulike maleteknikker og utstyr</p> <p>Vi prøver å tegne/male etter kunst fra ulike tidsepoker.</p> <p>Vi lytter til musikk fra ulike tidsepoker og prøver å beskrive hvilke stemninger vi synes musikken formidler.</p> <p>Se på byggverk fra ulike tidsepoker.</p>

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	4-5 år
		<p>Vi lytter til musikk fra ulike tidsepoker.</p> <p>Se på byggverk fra ulike tidsepoker.</p>	<p>Vi hører litt om hvordan de har det i Sri Lanka gjennom Forut-prosjekt.</p>
NATUR MILJØ TEKNIKK	<p>Vi undrer oss over årstidsendringer.</p> <p>Turer i nærmiljøet</p> <p>Se på ulike kjøretøy</p> <p>Være med voksne å ta bilder, bruk av PC, lamineringsmaskin og skriver.</p>	<p>Lære navn på ting i naturen, blomst, mariehøne osv.</p> <p>Vi trener på å kildesortere.</p> <p>Barna får prøve å ta bilder og bruke skriver og lamineringsmaskin.</p> <p>Sykling, klatring, aking.</p> <p>Vi lærer om årstidene.</p> <p>Bruk av nettbrett.</p> <p>Vi måler temperaturen og lager statistikk for hver måned.</p> <p>Vi snakker litt om Tor med hammeren og andre fra Norrøn mytologi.</p> <p>Vi ser på teknisk utvikling gjennom tidene.</p> <p>Bærekraftig utvikling.</p> <p>Vi lærer om maur.</p>	<p>Spikking, snekking.</p> <p>Ta bilder med kamera.</p> <p>Turer sammen med skolestartere fra andre barnehager i Åsen.</p> <p>Bli kjent på skolen.</p> <p>Lære om årstidene</p> <p>Bruk av nettbrett.</p> <p>Vi måler temperaturen og lager statistikk for hver måned.</p> <p>Vi ser på teknisk utvikling gjennom tidene.</p> <p>Vi snakker litt om Tor med hammeren og andre fra Norrøn mytologi.</p> <p>Vi ser på teknisk utvikling gjennom tidene.</p> <p>Bærekraftig utvikling.</p>
ETIKK RELIGION FILOSOFI	<p>Vi introduserer barna for kristne høytider som jul og påske, vi får besøk av menighetspedagog</p> <p>Lære om hvordan være med hverandre</p> <p>Øve på å dele og vente på tur</p> <p>Vi undrer oss over små ting i hverdagen.</p>	<p>Markerer jul og påske.</p> <p>Få kjennskap til hvorfor vi feirer de ulike høytidene</p> <p>Vi undrer oss over små ting i hverdagen, bl.a. hvilken mat og drikke som er bra for kroppen.</p> <p>Vi snakker med barna om hvordan egen atferd påvirker andre, f.eks. når vi deler, tar fra osv.</p> <p>Undring over symbolbruk i forbindelse med høytider,</p>	<p>Opplegg i kirka ved jul og påske.</p> <p>Prøve å få ordne opp i konflikter selv.</p> <p>Styrke selvfølelsen ved å kjenne tilhørighet i ei gruppe.</p> <p>Få kjennskap til hvorfor vi feirer de ulike høytidene</p> <p>Undring over symbolbruk i forbindelse med høytider, eks. stjerne i toppen av juletreet.</p>

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	4-5 år
		eks. stjerne i toppen av juletreet.	
NÆRMILJØ SAMFUNN	<p>Turer i nærmiljøet.</p> <p>Vi markerer samefolkets dag.</p> <p>Vi markerer FN-dagen</p> <p>Vi deltar i ulike arrangementer i regi barnehagen</p>	<p>Turer i nærmiljøet.</p> <p>Markere samefolkets dag</p> <p>Markere FN-dagen</p> <p>Vi deltar i ulike arrangementer i regi barnehagen</p> <p>Besøke og få besøk fra andre barnehager.</p> <p>Tur til museet og Åsenvugga.</p>	<p>Skolestarterturer.</p> <p>Bli kjent på skolen.</p> <p>Bli kjent med andre skolestartere fra andre bhg. i Åsen.</p> <p>Feire Samefolkets dag.</p> <p>Tur til museet og Åsenvugga.</p>
ANTALL FORM ROM <i>Vi bruker metoder fra studiet Utforskende arbeid med naturfag og matematikk i barnehagen.</i>	<p>Barna skal få tid til å utforske barnehagens fysiske lokaler.</p> <p>Få erfaring med ulike former og mønstre</p> <p>Vi bruker telleregler og telling aktivt.</p> <p>Tilrettelegge for utforskende lek; duplo, putteboks, sklie, klatrestativ, hyller, pappesker, telt, tunnel osv.</p> <p>Være med på oppmåling og veiing til baking.</p>	<p>Vi spiller spill</p> <p>Arbeider med sortering/kategorisering; vi sorterer etter form, farge, størrelse osv.</p> <p>Vi lager hinderløyper, bruker tunell og huset som utvikler romforståelsen.</p> <p>Vi lager tetraeder/pyramider.</p> <p>Voksne bruker begreper bevisst for å lære barna matematiske begreper som trekant, først-bakerst osv.</p> <p>Vi teller og øver på å telle en om gangen</p> <p>Bruk av «målelings»</p>	<p>Lære om hvordan tallene ser ut.</p> <p>Spille spill</p> <p>Arbeider med sortering/kategorisering; vi sorterer etter form, farge, størrelse osv.</p> <p>Vi lager tetraeder/pyramider.</p> <p>Skjønne innholdet i tallene og hva et tall er, 1-2-3-4. Lære seg begreper som øverst, nederst o.l.</p> <p>Finne mønstre og enkle border. Hva er likt – ulikt.</p>

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	4-5 år
		<p>Vi måler barnas høyde høst og vår og sammenligner.</p> <p>Gi erfaringer om mål, lengde, vekt, høyde gjennom praktisk «arbeid» (f. eks baking, skihopp osv.)</p> <p>Vi klapper enkle rytmer.</p> <p>Vi fører statistikk.</p>	<p>Vi måler barnas høyde høst og vår og sammenligner.</p> <p>Klappe ulike rytmer.</p> <p>Gi erfaringer om mål, lengde, vekt, høyde gjennom praktisk «arbeid» (f. eks baking, skihopp osv.)</p> <p>Skape forståelse for tall og mengder.</p> <p>Vi fører statistikk.</p>

KALENDER

Øversikt over aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

DATO	INNHold
15.august	<u>Planleggingsdag</u> , barnehagen er stengt
27. september	Foreldremøte i barnehagen
5. oktober	<u>Planleggingsdag</u> , barnehagen er stengt
November	Foreldresamtaler
5. november	<u>Planleggingsdag</u> , barnehagen er stengt
20. november	<u>Lanternefest</u>
4. desember	Nissefest, på dagtid med bakedag sammen med besteforeldre
13. Desember	Lucia markering på ettermiddag for barn og foreldre kl. 15
18. desember	Julefrokost kl. 7-9
21. desember	Julebord for barn og personale på dagtid. Vi pynter oss.
2. Januar	<u>Planleggingsdag</u> , barnehagen er stengt
6. Februar	Markering av samefolkets dag, på dagtid
Februar	Karneval
Februar	Hyggekveld, foreldre, besteforeldre og andre inviteres
12.mars	Barnehagedagen markeres, på dagtid
23.april	<u>Planleggingsdag</u> , barnehagen er stengt
16. mai	Vi har 17. maifeiring i barnehagen
	Foreldremøte
Juni	Avslutningstur for skolestarterne
Juni	Tautratur
Juni	Sommeravslutning, foreldre, besteforeldre og andre inviteres
Juli/august	4 uker sommerferie

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: *Ingvild Augdal*

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den _____

Styringsdokumenter:

Lov om barnehager

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Barnehagens vedtekter

Kommunedel plan for oppvekst i Levanger Kommune